

**ONS LANDJE IS
AL ZO KLEIN**

**EN 16 ANDERE DROGREDENEN VOOR
EEN COMMUNAUTAIR STATUS-QUO**

slechte redenen om het communautaire vraagstuk niet ernstig te nemen.

Ik krijg het vaak te horen: *“Links-liberalisme spreekt me wel aan als politieke houding, maar dat **spirit** daarbij ook zo uitgesproken Vlaams is, dat begrijp ik niet. Dat is toch niet progressief.”*

Nu weet ik ook wel dat al dat communautaire gehakketak voor veel progressieve jonge mensen lijkt op een oude stammentwist of op een conservatieve reflex van een zelfgenoegzaam Vlaanderen. Dat beeld wordt versterkt door het VB en N-VA. Maar het klopt niet.

Onze Belgische staatsstructuren verhinderen een economisch vooruitstrevend, sociaal en ecologisch beleid op maat van de regio's. Je hoeft echt geen Vlaams-nationalist of separatist te zijn om dit in te zien.

Met deze brochure willen we de vooroordelen bestrijden die in progressieve kringen bestaan over de communautaire spanningen. We willen ook aantonen waarom het volgens ons echt wel noodzakelijk is om nieuwe stappen in de staatshervorming te zetten. Want wees gerust, wij splitsen Brussel-Halle-Vilvoorde niet zomaar voor de kick!

Geert Lambert,
Voorzitter **spirit**

1 België is al zo klein.

Dat is relatief.

Er zijn nog veel kleinere staten. En bovendien woont hier veel volk op een klein lapje.

Er zijn evenveel Denen als Vlamingen en die vormen zelfs een aparte lidstaat in de EU. Er zijn meer Vlamingen (6 miljoen) dan Finnen (4,9 miljoen), Ieren (5 miljoen), of Slowaken (5,4 miljoen). Er zijn meer Walen (4 miljoen) dan Slovenen (2,3 miljoen), Esten (1,3 miljoen), Letten (2,3 miljoen), of Litouwers (3,6 miljoen). Om over Cyprus, Malta of Luxemburg nog te zwijgen. En toch zijn dat allemaal aparte lidstaten van de EU.

2 In het buitenland begrijpen ze er niks van!

Natuurlijk is een (con)federale staat complexer dan een unitaire. België is echter niet complexer dan pakweg Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk of Spanje, die ook federale landen zijn.

En kennen wij de bevoegdheden van het Catalaanse, Schotse of Beierse parlement? Wellicht niet. Maar dat betekent niet dat die deelstaten niet ernstig worden genomen in het buitenland.

Als er in de haven van Antwerpen een delegatie van Shanghai en later van de Chinese Volksrepubliek ontvangen wordt, dan weten onze havenbeheerders ook wel dat die verschillende bevoegdheden hebben. Maar ze worden beiden ernstig genomen.

Wie echt geïnteresseerd is in onze bedrijven, havens, afzetmarkt of ontwikkelingssamenwerking zal vast wel de moeite doen om onze structuren te accepteren.

Natuurlijk moeten we er zelf voor zorgen dat die zo transparant mogelijk zijn en dat buitenlanders goed geïnformeerd worden.

3 Ze weten in Azië of Amerika België niet eens liggen, laat staan Vlaanderen of Wallonië.

Juist, ja.

Zoals ze ook niet weten waar Catalonië ligt, of Nederland, of Sleeswijk-Holstein. Maar Barcelona, Rotterdam of Hamburg, daar hebben ze wel al van gehoord. Van Brussel of Antwerpen ook. Zelfs van Gent en Brugge.

Dus so what, als ze dan Vlaanderen niet kennen?

4 Ze lachen met ons landje met zoveel ministers.

Duitsland heeft meer ministers in verhouding tot de bevolking dan België.

Heb je al iemand horen lachen met Duitsland?

Het probleem is veeleer dat wij, Vlamingen en Walen, een soort Calimero-complex hebben in het buitenland. Denen, Schotten, Ieren, Catalanen hebben dat niet.

Ligt het dan niet eerder aan onszelf?

5 Ik ben geen Vlaming of Belg.

Ik wil wereldburger zijn.

Ja, wij ook. Maar wereldburger word je niet door je afkomst, moedertaal en cultuur te verloochenen. Je komt altijd ergens vandaan. Je komt altijd ergens “thuis”, ook al reis je de hele wereld rond. Natuurlijk kan je je “thuis” verplaatsen, zoals de Vlamingen die destijds in Wallonië gingen wonen of naar Amerika uitweken.

Hoe kan iemand trouwens wereldburger zijn zonder zelf een thuis te hebben? Dan is hij een zwerver, een thuisloze... of een anarchist, die geen enkele loyaliteit wil opbrengen ten overstaan van een gemeenschap.

Een mens is geen computer waar je een ander programma kan op installeren. Het Vlaams Belang wil alloctonen herprogrammeren tot generatie-Vlamingen. Fanatieke wereldburgers willen hun eigen besturingsprogramma wissen. Het zijn allebei illusies.

Sommigen zijn ook liever Belg dan Vlaming omdat het “ruimdenkender” lijkt. In feite is het vrijblijvender. Je distantieert je van je gemeenschap. België is een paspoort, geen identiteit.

6 We hebben niet méér Vlaanderen nodig, maar méér Europa.

Ja, we hebben méér Europa nodig om een steviger sociaal, economisch, ecologisch en internationaal ontwikkelings- en vredesbeleid te kunnen voeren. Absoluut. Maar tegelijkertijd moeten we erover waken dat Europa geen anonieme politieke macht

wordt, ver weg van de burgers. Wat op een lager niveau kan beslist en uitgevoerd worden, moeten we niet Europees regelen. Politieke beslissingsniveaus sluiten best zoveel mogelijk aan bij bevolkingskringen die spontaan ervaren worden als een reële gemeenschap, waarmee een individu zich associeert. Hoe groter de band, hoe meer gevoel voor solidariteit en verantwoordelijkheid. Dat is zo met gezinnen, familie, vrienden, bureaus en dat deint uit naar wijken, gemeenten....

Vlaanderen en Wallonië zijn nu eenmaal twee definieerbare gemeenschapskringen die duidelijker bestaan dan bijvoorbeeld de provincies, België of de Benelux.

7 België is toch één koninkrijk?

Alleen de adel en mensen die er belang bij hebben, koesteren of cultiveren nog een gehechtheid aan de koninklijke familie. En natuurlijk zijn er dweperige en naïeve mensen die in de koninklijke familie een romantische droom projecteren van het beschermende, weldoende en onbaatzuchtige gezag...

België is een kunstmatige constructie die in 1830 werd uitgevonden na de opstand van de Brusselse en Luikse bourgeoisie tegen het regime van Willem I van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, waartoe onze streken behoorden als bufferstaat tussen Frankrijk en Duitsland. De Brusselse adel maakte handig gebruik van sociale onlusten in Brussel en Wallonië om een gewelddadige sfeer van revolutie en roep naar afscheuring te creëren. Hun oogmerk was de heraan-

hechting bij Frankrijk, maar dat zagen de grote mogendheden van toen niet zitten. Na allerlei onderhandelingen en gesjacher met grenzen werd een compromis bereikt dat door de vijf grote landen werd erkend: België.

Er werd naar een koning gezocht (het werd een familielid van het Engelse hof: Leopold I) om twee totaal verschillende regio's te besturen. Het noorden was een overwegend Nederlandstalig, katholiek land van kleine boeren met enkele historische cultuursteden en een haven. Het was niet in opstand gekomen tegen Willem I.

Het zuiden was een Franstalige regio met – naast de land- en bosbouw – een groeiende industrie van steenkoolontginning en staalindustrie, waardoor het stedelijk socialistisch syndicalisme er sterker werd dan de invloed van de kerk.

Bovenop die cultuurverschillen, die vandaag nog doorwerken, zijn Vlaanderen en Wallonië ook gewoon geografisch verschillend. Vlaanderen is dichtbevolkt, plat, met veel internationaal transport en havens. Wallonië is glooiender en bosrijker, met veel rivieren en grote weilanden. De bevolking is vooral geconcentreerd in enkele stedelijke centra.

Dit zijn feiten.

Omdat de Franstalige elite er niet in slaagde de twee regio's te besturen op maat van de behoeften en verlangens van beide bevolkingsgroepen, ontstond er een Vlaamse én een (kleinere) Waalse beweging. De Vlamingen wilden vooral erkenning van hun taal in het onderwijs en de ambtenarij. De Walen wilden vooral meer economische beslissingsmacht.

De eerste stappen naar meer Vlaamse zelfstandigheid ontstonden al in 1836!

België is dus nooit een natiestaat geweest maar al van het eerste begin een kunstmatig koninkrijkje met twee verschillende economische regio's, twee verschillende politieke belangen en twee verschillende cultuurtalen.

8 België zou beter overal drietalig zijn! Overal Nederlands, Frans en Engels. In het onderwijs en in de administratie!

Eerst even opmerken dat de Vlaamse politici in 1932 hebben voorgesteld om België tweetalig te maken. Maar de Franstaligen weigerden dat. Zo kwamen de eerste taalwetten tot stand, het ontstaan van de “taalgrens” voor openbare besturen en het onderwijs.

Natuurlijk pleiten wij ook voor de meertaligheid van de Vlamingen. En uit respect voor onze Waalse bureaus vinden we het Frans zelfs belangrijker dan het Engels in het onderwijs.

We willen echter geen onderwijs in twee of drie talen, gelijkwaardig naast elkaar. Het lijkt super voor ouders die voor hun kinderen een internationale carrière dromen en voor zelfverklaarde wereldburgers die het Nederlands zo snel mogelijk willen degradere tot een dialect van het Engels.

In Vlaanderen en Nederland spreken 20 miljoen mensen Nederlands. We zwijgen dan nog over de vroegere Nederlandse kolonies. Alleszins genoeg om het als cultuurtaal te behouden en te verdedigen. Een taal die geen onderwijs- en wetenschapstaal blijft, verarmt tot een lokaal dialect.

Net zoals het Grieks (10 miljoen), het Portugees (11 miljoen), het Deens (6 miljoen) en het Zweeds (8,5 miljoen) als officiële cultuurtalen worden erkend in de Europese Unie, mag en moet het Nederlands (20 miljoen) dat zeker òk zijn.

Taal is immers méér dan een manier om te communiceren over zakencijfers, management, toeristische praatjes en hotelreserveringen. Taal is méér dan praktische communicatie. Taal is ook een expressie van nuances, gevoelens, twijfels en bewegingen. Taal is een evoluerend erfgoed van een gemeenschap, waarin literatuur en theater en film en poëzie gedijen. En het genuanceerde gesprek tussen mensen. Dat leer je niet in “international schools” of in tweetalige scholen, zoals Elio Di Rupo zou willen rondom Brussel.

Taal is méér dan een middel om te praten. Het is de drager van ons denken, de vormgeving van ons bewustzijn en een expressie van emoties.

9 We zijn nu toch een federaal land, ja? Is het dan niet welletjes geweest?

Ja, we zijn een federaal land. Maar federalisme is een dynamisch begrip. Canada, Duitsland, Zwitserland,... zijn federale landen. En in Groot-Brittannië en Spanje zijn er ook aanzetten daartoe. Maar de concrete invulling ervan is heel verschillend en wijzigt geregeld.

Het eigenlijke Belgische federalisme is amper

15 jaar oud (1993 – Sint Michielsakkoord) en lijdt onder veel kinderziektes. Vooral de onvolmaaktheid van de bevoegdheidsverdeling tussen federale staat en deelstaten zorgt voor veel wederzijdse obstructies, onwerkzame compromissen, voordurende conflicten.

Vandaar de roep om “meer homogene bevoegdheden” voor Vlaanderen en Wallonië. Bijvoorbeeld op het vlak van:

- Tewerkstellingsbeleid
- Organisatie van de gezondheidszorg
- Jeugdsanctierecht
- Kinderbijslag
- Verkeersveiligheid
- Regionaal treinverkeer
- ....

Het zijn allemaal beleidsdomeinen die nu nog federaal zijn maar waarvoor dringend een apart Vlaams en Waals beleid nodig zijn om 101 redenen.

10 Hoe kan je nu progressief zijn en toch de solidariteit met het armere Wallonië willen opzeggen?

Hola, wacht even. Wij willen solidair zijn met elke regio in Europa, en met Wallonië zelfs nog meer. Vlaanderen heeft geen baat bij een verloederd en verpauperd Wallonië als buurregio.

Dat neemt niet weg dat de interregionale solidariteit tussen Vlaanderen en Wallonië vandaag een open kraan is. Vooral in de sociale zekerheid. Terwijl Vlaanderen tracht de kosten van werkloosheid te beperken

door actieve tewerkstellingsimpulsen, of de kosten van de ziekteverzekering en het ziekenhuisbeleid tracht te beheersen, kiest Wallonië nog te vaak voor een ruim vangnet en dure, dikwijls overbodige behandelingen bij specialisten. Dit wordt mee door de Vlamingen betaald via de belastingen en de RSZ-bijdragen op de lonen.

Dat zijn de zogenaamde *transferten*. Met dergelijke onevenwichten moeten we komaf maken.

11 Gaan we Europa nog meer versnipperen in plaats van het te verenigen?

Voor ons hoeft Vlaanderen geen onafhankelijke staat in Europa te worden. Wij zijn geen separatisten.

Maar dan moet Europa ook wel méér rekening houden met regio's. Nu is de EU nog teveel een vereniging van staten. Spirit wil dat Europa meer invloed geeft aan constitutioneel erkende regio's: Catalonië, Schotland, de Duitse Länder, Vlaanderen, Wallonië, Wales...

Hoe meer Europa uitbreidt, hoe meer de nood zal ontstaan naar meer democratie en differentiatie op regionaal niveau. Als Europa een politieke legitimiteit wil hebben – een draagvlak voor zijn beslissingen bij zovele honderden miljoenen mensen – dan zal het vooral de regio's als partners moeten nemen.

Die tendens ontwikkelt zich in heel Europa: in Frankrijk, Spanje, Italië, Groot Brittannië is de vraag naar meer regionalisme heel zichtbaar.

12 Alloctonen willen Belg worden, geen Vlaming.

Het is juist dat volmigranten en vluchtelingen graag de Belgische nationaliteit willen omdat dit hen een beschermend statuut verleent. Belg word je met een paspoort.

Maar daarmee ben je nog niet “een lid van de samenleving”. Integratie veronderstelt dat je ook de taal spreekt van de regio, bijvoorbeeld.

Dan pas krijgen die mensen een kans op tewerkstelling. En die moeten wij ze dan ook volop geven!

Alloctonen hoeven zich geen Vlaming te voelen maar ze moeten wel begrijpen dat in Vlaanderen het Nederlands de officiële voertaal is. Als ze werk willen hebben en met hun burens willen praten is dat een must.

13 Hebben we geen dringender problemen misschien?

Natuurlijk hebben we dringender problemen: het milieu, de betaalbaarheid van de vergrijzing, de integratie van alloctonen door tewerkstelling, de verkeersveiligheid, justitie, het goederentransport, het omgaan met diversiteit...

Maar voor het aanpakken van vele van die problemen is er ook een overheidsstructuur nodig die meer op maat van Vlaanderen en Wallonië apart kan werken omdat oplossingen dikwijls verschillend zijn. Niet zozeer omwille van de taalverschillen maar vooral door de geografische, economische en so-

ciologische verschillen.

Daarom is er dringend een nieuwe staats-hervorming nodig.

14 Het Nederlands zal toch verdwijnen!

Voor de economische wereld streeft naar hooguit drie à vier wereldtalen: Engels, Frans, Spaans... en Chinees. Dat is trouwens al grotendeels zo.

Maar het is fout te denken dat dit dan ook de enige overblijvende cultuurtalen zullen zijn. Het is van het allergrootste belang voor solidaire gemeenschappen dat de moedertaal ook een cultuurtaal blijft in onderwijs, literatuur, theater, wetenschap...

Wie denkt dat het Duits, Italiaans, het Russisch, het Zweeds, het Iers, het Roemeens, het Japans, het Arabisch enz... zullen wegdeemsteren tot regionale dialecten voor huis, tuin en keuken, dwaalt! En in dat rijtje hoort ook het Nederlands.

Het is zelfs de Romeinen niet gelukt, hoewel ze 500 jaar Europa hebben gedomineerd. Een taal sterft pas uit als het aantal sprekers ervan onder een kritisch punt zakt. Maar dat ligt zeer laag. De talen van Eskimo's, Indianen, Bosjesmannen en Aborigines hebben dat punt bereikt.

Een taal bewust willen degraderen tot een tweederangstaal is niet meer of minder dan het discrimineren en miskennen van een cultuurgemeenschap. Het zou ook misdadig zijn dat medische bijsluiters, allerlei handelingen voor toestellen, administratieve stukken, wettelijke richtlijnen, nieuwsuitzendingen

enz. geleidelijk enkel in drie of vier wereldtalen zouden bestaan.

Denigrerend doen over het Nederlands is dus bij uitstek een houding van elitaire sociale, puur economisch georiënteerde snobisten die meer oog hebben voor hun eigen welvaart en de beursnoteringen dan voor volkeren en gemeenschappen.

15 Wat hebben jullie toch tegen de Walen?

Wij hebben niks tegen de Walen! Wij hebben wel iets tegen staatsstructuren die niet werken omdat ze niet aangepast zijn (en het nooit geweest zijn) aan de socio-economische realiteiten van dit land.

Die worden door de Franstalige politici in stand gehouden omdat zij op die manier hun politieke opties en ambities voor Brussel en Wallonië grotendeels betalen met belastinggeld dat in Vlaanderen wordt geïnd. Niet de Walen, maar hun politieke vertegenwoordigers misbruiken de mechanismen van de federale staat om gemakkelijk aan geld te komen.

Wij willen best solidair zijn met Wallonië maar niet door een blanco cheque te geven. Ondertussen kunnen we niet voldoende zelf beslissen wat nodig is in Vlaanderen, omdat er nog teveel een oplossing moet gezocht worden die voor heel België geldt. Bijvoorbeeld op het vlak van jeugdsanctierecht, gevangnissen, gezondheidsvoorzieningen, tewerkstellingsbeleid, spoorwegen, ziekenhuisbeleid...

Vlaanderen en Wallonië zijn nu eenmaal

twee regio's met een totaal andere geografische en economische structuur, andere problemen en een andere overheidscultuur. Wie dat niet ziet is blind...of van slechte wil.

16 Ik ben er niet fier op om Vlaming te zijn.

Nee, dat is ook niks om bijzonder fier op te zijn. Je bent het gewoon, zoals je ook de zoon of dochter bent van twee mensen. Je bent dat met alle positieve en negatieve kanten. "Vlaming zijn" is geen kwaliteit, maar een productielabel: "Made in Flanders". Je bent daar opgegroeid met zijn onderwijsstroom, zijn levensbeschouwingen, zijn tv-kanal, zijn cafés, zijn sportclubs, popgroepen en BV's. Dat schept een band, een collectief geheugen. Je bent van daar. En zolang je er woont, ben je ook deel van die kring, die gemeenschap. Niet om daar fier op te zijn, wel om er mee verantwoordelijk voor te zijn, er solidair mee te zijn.

Hugo Schiltz – de grootste staatsman ooit van de Vlaamse Beweging – was helemaal niet fier op Vlaanderen als een mythe! Maar hij zei wel: "dit is mijn volk, ik heb er geen ander".

Sommige progressieven houden er een bizarre logica op na: ze bepleiten het recht van allochtonen op het behoud van de cultuur (wat wij ook doen) maar ze schamen zich voor hun eigen afkomst als Vlaming.

17 En Brussel dan?

Brussel is een geval apart. In de communautaire evenwichten is het officieel een

tweetalig gewest, maar in de praktijk kunnen de 150.000 Nederlandstaligen die er wonen geen ziekenhuis vinden waar de dokters hun taal spreken. Om maar iets te zeggen.

Spirit wil Brussel niet loslaten, in tegenstelling tot de enge nationalistische van N-VA en VB. In Brussel wonen immers evenveel Vlamingen als in Brugge. Twee keer zoveel als in Mechelen! Die gaan we niet verwaarlozen. Brussel moet dus de hoofdstad van Vlaanderen blijven. Het is niet alleen historisch correct, het zou ook dom zijn om deze grote poort op de wereld op te geven.

Maar er is wel dringend nood aan een bestuurlijke hervorming. Niet door het Brussels Gewest te versterken met meer bevoegdheden, wel door de gemeenschappen meer zeggenschap te geven. *Spirit* stelt een model voor waarbij de Vlaamse en Franse Gemeenschap samenwerken en verantwoordelijkheid in het bestuur opnemen. Zij vertrekken hierbij vanuit een onderling vertrouwen en respect, met een geloof in de kracht van een co-communautair project. Ze engageren zich voor de ontwikkeling en groei van een doorleefde tweetalige stad, een aantrekkelijke en open hoofdstad, die het welzijn en de ontplooiingskansen van iedereen die er in woont, zonder onderscheid van taal of afkomst, nastreeft.

Brussel is ook de Europese hoofdstad en zo een ontmoetingsplaats voor de diverse Europese culturen. Het is dan ook niet meer dan logisch dat ook de Europese Unie haar verantwoordelijkheid in Brussel opneemt en mee investeert in een leefbare, internationale stad en interculturele stad.

WAT WILLEN WE NOG VERANDEREN IN EEN VOLGENDE FASE VAN DE STAATSHERVORMING?

Behoorlijk wat, en meestal heeft dit te maken met het bekomen van homogene bevoegdheidspakketten. Heel wat bevoegdheden zitten nu immers versnipperd over het federale en regionale niveau. Er zijn daardoor meerdere ministers die met dezelfde materie bezig zijn. Vaak leidt dit tot dubbel werk, conflicten, onduidelijkheden, vertragingen of het naar elkaar doorschuiven van de zwarte piet. Goed beleid is zo onmogelijk.

Door bevoegdheden te hergroeperen, op het niveau van de regio's, kan je pas echt efficiënt besturen. Dan is er immers geen onduidelijkheid meer over wie welke maatregel mag of moet treffen. En kan je optimaal beleid voeren dat zich richt op de specifieke problemen waar elke regio apart mee kampt.

Daarnaast moeten de regio's ook enkele instrumenten in handen krijgen die hun eigen werking verbeteren. Bijvoorbeeld de bevoegdheid om zelf belastingen te innen of om een eigen stem te vertolken bij internationale instellingen.

We bundelen onze voornaamste eisen in

een aantal punten hieronder.

De kostencompenserende sociale zekerheid

Vlaanderen en Wallonië zijn vandaag bevoegd voor bijvoorbeeld jeugd, onderwijs of gehandicaptenzorg. Maar ze beschikken niet over een aantal hefboomen om dat echt goed te kunnen doen.

Zo is het kraamgeld, de kinderbijslag of de integratietegemoetkoming voor gehandicapten een federale materie. Het is m.a.w. het federaal parlement dat bepaalt hoe hoog die zijn, en hoe of aan wie ze worden toegekend. Binnen de sociale zekerheid zijn er zo nog een pak premies of tegemoetkomingen die bepaalde kosten dekken - wat we noemen de kostencompenserende sociale zekerheid - maar die in feite ingrijpen op bevoegdheden van regio's. Wij willen die allemaal overhevelen naar de gemeenschappen, zodat die een echt sociaal beleid kunnen voeren.

Let wel, *spirit* wil niet de ganse sociale ze-

kerheid splitsen. Uitkeringen die in de plaats komen van een arbeidsinkomen, bijvoorbeeld omdat je ziek bent, gepensioneerd of werkloos, mogen federaal blijven. Dat noemen we de inkomensvervangende sociale zekerheid, en heeft onder meer betrekking op pensioenen, stempelgeld of invaliditeitsuitkering. Bij dergelijke uitkeringen is het belangrijk dat de federale solidariteit maximaal speelt.

Werkgelegenheidsbeleid en economie

De economie draait relatief goed in België, maar toch kampen we nog met een groot aantal werklozen enerzijds en jobs die niet ingevuld raken anderzijds. Als we echter wat nauwer kijken, dan merken we heel grote verschillen tussen de gewesten onderling. Vlaanderen kent reeds vele jaren een goed draaiende economie, relatief weinig werklozen, maar wel veel bruggepensioneerden. Wallonië heeft moeite om de economische motor in gang te krijgen, telt veel werklozen met daarbij opvallend veel jongeren. Het zijn maar enkele voorbeelden van belangrijke verschillen.

Uiteraard kan je onmogelijk maatregelen treffen die voor beide regio's gelijk een positief effect hebben. Je moet voor elke regio apart maatregelen kunnen treffen. Daarom willen wij dat de gewesten bevoegd worden voor het werkgelegenheidsbeleid en het volledige economische beleid. Op die manier kunnen ze bijvoorbeeld zelf de loonlasten verlagen voor de groepen waarvan ze het nodig achten, zelf collectieve arbeidsovereenkomsten afsluiten met de bedrijven op maat van de lokale noden, enzovoort. Vlaan-

deren én Wallonië zouden er wel bij varen.

Fiscale autonomie

Een belangrijk aspect van goed beleid is het innen van belastingen. Niet alleen omdat je geld nodig hebt om je maatregelen te betalen, maar ook omdat de wijze waarop je belastingen int op zichzelf al een vorm van beleid is.

Vandaag beschikken Vlaanderen en Wallonië slechts over heel beperkte bevoegdheden op dit vlak. Het veruit grootste deel van hun inkomsten krijgen ze via een federale dotatie. Die dotatie gebeurt via een bepaalde verdeelsleutel en staat min of meer vast. Of een regio nu een slecht of een goed beleid voert, maakt dus geen verschil voor haar inkomsten. Daardoor kan een regio wel eens te weinig gemotiveerd zijn om goed te presteren. Ze plukt toch niet zelf de vruchten van die inspanningen. Als een regio er bijvoorbeeld in slaagt om de economische groei te doen stijgen, en zo ook de winst en de belastingen op die winst te verhogen, dan is het enkel de federale regering die met de meeropbrengst gaat lopen. De regio's hebben er zelf weinig baat bij. Dat is natuurlijk niet goed. Ook aan de uitgavenzijde zit het niet helemaal snor. Immers, als je toch weet dat je voldoende geld krijgt om uitgaven te doen, waarom zou je dan eerst goed nadenken of die uitgaven wel nodig en nuttig zijn?

Kortom, zolang de regio's niet zelf moeten instaan voor hun inkomsten, zullen ze minder de noodzaak voelen om een echt goed en efficiënt beleid te voeren. Dat merk je ook op de terreinen waar ze wél reeds voor

bevoegd zijn. Zo mogen de gewesten zelf al bepalen hoeveel successierechten je moet betalen bij de aankoop van een woning. In Vlaanderen heeft men die belasting gevoelig verlaagd om het aankopen van woningen te stimuleren. Dat is gelukt, met zelfs méér inkomsten dan vroeger als gevolg.

In tal van sectoren

De nood aan homogene bevoegdheidspakketten speelt nog op tal van domeinen. Zo is het niet echt logisch dat de gewesten wel bevoegd zijn voor het openbaar vervoer per bus, maar niet per trein. Wel voor cultuur, maar niet voor de auteursrechten. Wel voor onderwijs, maar niet voor het vastleggen van het begin van de leerplicht. Wel voor media, maar niet voor het rondsturen van televisie via de telefoonlijn. Wel voor de opvang van delinquente jongeren, maar niet voor de wijze van bestraffing. Wel voor huisvesting, maar niet voor de huurwetgeving...

Zo kunnen we nog wel even doorgaan. Op deze domeinen willen we alle bevoegdheden exclusief bij de regio's leggen. Omdat het duidelijker is, en omdat het beter werkt. Zo simpel is dat.

Eigen instrumenten

Als laatste punt willen we ook even de noodzaak onderstrepen voor de regio's om hun eigen werking te kunnen verbeteren en om hun belangen beter te kunnen verdedigen. Daarvoor moeten ze bijvoorbeeld over constitutieve autonomie beschikken, wat betekent dat ze zelf een grondwet kunnen

stemmen waarin ze de basisrechten van hun inwoners vastleggen. Ze moeten meer bevoegdheden hebben om hun eigen ambtenarenapparaat te regelen, om zelf archieven bij te houden, en medezeggenschap krijgen over het Rekenhof. Ze moeten zichzelf kunnen vertegenwoordigen bij de Europese en andere internationale instellingen.

De taalgrens moet ook ten volle gerespecteerd worden. Dat betekent dat faciliteiten per definitie tijdelijk zijn, dat er geen sprake kan van zijn om het territorium van het Brussels Gewest groter te maken, en dat die splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde er nu echt wel eens mag komen...

CONTACT :

spirit

 De Vlaamse Links-Liberalen

Woeringenstraat 21
1000 Brussel
02/513 20 63
info@spirit.be
www.spirit.be